

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ola Hegge, 61 26 60 61

Delvis nedleggelse av Sølнадammen - uttalelse

Vi viser til brev av 30.01.23 fra NVE vedrørende høring av søknad fra Østerdalen Kraftproduksjon (ØKAS) om nedleggelse av Sølнадammen som er inntaksdammen til gamle Sølна kraftverk.

Vi kan ikke se at fjerning av Sølнадammen vil være i konflikt med interesser vi er satt til å ivareta. En fjerning av dammen kan tvert imot bidra til at elvestrekningen ovenfor dammen bringes nærmere opprinnelig tilstand. Strekingen vil imidlertid uansett være preget av redusert vannføring som følge av at driftsvannet til nye Sølна kraftverk føres forbi strekingen.

Det må påregnes erosjon i det gamle inntaksmagasinet etter en fjerning av dammen. Det er naturlig at tiltakshaver må overvåke utviklingen og om nødvendig sette inn tiltak.

Det er naturlig at en tillatelse inneholder vilkår om å overvåke revegetering i det tidligere inntaksbassenget, og om det viser seg nødvendig legge til rette for og besørge tiltak for å revegetere. Det er også naturlig at tiltak for revegetering beskrives nærmere i en detaljplan for miljø og landskap før ev. rivning kommer til utførelse. Revegetering vil uansett måtte påregnes å ta noe tid, og den tidligere neddemte elvestrekningen vil få et skjæmmende utseende inntil den er revegetert. Den estetiske virkningen av dette er et lokalt hensyn som vi ser det som mest naturlig at kommunen vurderer og uttaler seg til.

Vi forutsetter at arbeidene med en ev. rivning blir gjennomført på en skånsom måte som minimerer inngrep og sår nedstrøms dammen. Vi forutsetter videre at tiltaket gjennomføres slik at det unngås forurensing og at rivningsmasser/avfall blir avhendet på lovlig måte. Vi forventer at det utarbeides detaljplan for miljø og landskap som nærmere beskriver hvordan dette løses ved en ev. rivning, og vi vil da ta stilling til ev. behov for behandling av tiltaket etter forurensingsloven.

Høyskolen i Innlandet gjennomført en fiskeundersøkelse i Sølна i 2021 (vedlagt). Oppdragsgiver var Hafslund-Eco på vegne av ØKAS. Undersøkelsen konkluderer med at både strekingen mellom den nye og den gamle dammen i Sølна og strekingen nedstrøms den gamle dammen er i moderat økologisk tilstand. På strekingen nedenfor Sølнадammen påpekes det i undersøkelsen at bunnsstratet er dominert av stor stein og mangler egnet gytesubstrat. Strekingen påvirkes av redusert tilførsel av grus ovenfra som følge av kraftverksdammene, samt at elveløpet er sterkt

innsnevret sammenlignet med opprinnelig løp. I rapporten anbefales en delvis restaurering av elveløpet nedenfor Sølbadammen ved å fjerne/flytte forbygningene på hele eller deler av strekket og la naturlige erosjons og avsetningsprosesser gå sin gang. Ut fra kart og flyfoto synes dette realistisk på deler av strekningen uten at det går ut over etablert arealbruk, og det vil etter vårt skjønn være et svært positivt tiltak både i forhold til fisk og andre vassdragstilknyttede naturverdier. Ved en rivning av dammen vil avlagrede masser innenfor dammen bli ført nedover med vannet. For en ev. restaurering vil det trolig være en fordel om restaureringen var gjennomført før dammen rives, slik at massene kunne fordele seg på et videre løp. Vi ber derfor NVE vurdere muligheten for en slik restaurering av Sølbas nedre del, og også vurdere om deltagelse i et slikt tiltak er aktuelt som et avbøtende/kompenserende tiltak i forhold til Sølna kraftverk sin virkning på tilførselen av grus til strekningen nedenfor (jf. konsesjonsvilkårenes post 8).

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ola Hegge
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Undersøkelser av kvalitetselementet fisk og vurdering av tiltak som kan bedre forhold for fisk i Sølna, Alvdal kommune. INN Skriftserien 14-2022

Kopi til:

Innlandet fylkeskommune
Alvdal kommune

Pb. 4404
Gjelen 3

2325
2560

HAMAR
ALVDAL